

BIBLIOGRAFIE ȘCOLARĂ

Dimitrie Bolintineanu

Legende istorice

BIBLIOTECA
JUDEȚEANĂ

Alexandru D. Xenopol
ARAD

Texte culese de:

Lucia Bibarț, Ioana Nistor

DTP: Mihai-Vlad Guță

Carte electronică, versiunea 1

Cuprins

Proiectul „Bibliografia școlară”	5
Legende istorice	6
Cea de pe urmă noapte a lui Mihai cel Mare	7
Preda Buzescu	9
Muma lui Ștefan cel Mare	11
Fata de la Cozia	13
Un ostaș român închis peste Dunăre	15
Mircea la bătaie	16
Mihai scăpând stindardul	18
Mircea cel Mare și solii	19
Doamna lui Neagu	25
Cupa lui Ștefan	27
Sora Ana	29
Daniel sihastru	32
Fiaștrii	34
Întoarcerea lui Mihai	36
Miron Costin	38
Monastirea Putna	40
Năvala lui Tepeș	42

Apa Bârsei	44
Grozea Vornicul	46
Domnul Mavrogheni	48
Bârlad	50
Baia	53
Codrul Cosminului	55
Ștefan la moarte	58
Dumbrava Roșie	60
Maria Putoianca	62
Muma lui Mihai	63

Proiectul „Bibliografia școlară”

Bibliografia școlară” este un serviciu online gratuit și accesibil la adresa <https://bibliotecaarad.ro/bibliografie-scolara/>, oferit de Biblioteca Județeană „Alexandru D. Xenopol” Arad și dedicat utilizatorilor din domeniul învățământului preuniversitar, respectiv cadrelor didactice și elevilor de școală primară, gimnazială, liceu. Paginile web „Bibliografia școlară” conțin mai multe liste organizate în funcție de discipline cu titlurile și numele autorilor care se studiază în școală, liste care au fost realizate în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Arad. Fiecare titlu trimite către catalogul OPAC al Bibliotecii Județene „Alexandru D. Xenopol” Arad în care pot fi vizualizate exemplarele cărților respective și secțiile sau filialele bibliotecii de unde pot fi împrumutate sau consultate. Acolo unde există posibilitatea de a publica online varianta electronică a acestor cărți, această poate fi accesată direct de pe pagina cu lista bibliografică.

Prezenta carte electronică este publicată de Biblioteca Județeană „Alexandru D. Xenopol” Arad pentru a fi folosită în scopul mai sus menționat.

Pentru mai multe detalii despre proiectul „Bibliografia școlară” vă rugăm accesați <https://bibliotecaarad.ro/bibliografie-scolara/>.

Marius Stoica

Manager interimar

Biblioteca Județeană „Alexandru D. Xenopol” Arad

Legende istorice

Cea de pe urmă noapte a lui Mihai cel Mare

Ca un glob de aur luna strălucea
Și pe-o vale verde oștile dormea;
Dar pe-un vârful de munte stă Mihai la masă
Și pe dalba-i mână fruntea lui se lasă.
Stă în capul mesei, între căpitani
Și recheamă dulce tinerii săi ani.
Viața noastră trece ca suava rouă
Când speranța dulce ne surâde nouă.
Astfel astă dată viața lor cura;
Cugetele triste nu-i mai turbura;
Luna varsă raze dulci și argintoase;
Austrul le suflă coamele pletoase;
Căpitani toarnă prin pahare vin
Și în sănătatea lui Mihai închin.

Dar Mihai se scoală și le mulțumește
Și luând paharul astfel le vorbește:
„Nu vă urez viață, căpitanii mei!
Dimpotrivă, moarte, iată ce vă cei!
Ce e viața noastră în sclavie oare?
Noapte fără stele, ziuă fără soare.
Cei ce rabdă jugul ș-a trăi mai vor,
Merită să-l poarte spre rușinea lor!
Sufletul lor nu e mai presus de fierul
Ce le-ncinge brațul, iau de martur cerul!
Dar românul nu va câmpuri fără flori,
Zile lungi și triste fără sărbători.
Astfel e vulturul ce pe piscuri zboară:
Aripile taie-i, că ar vrea să moară!
Astfel e românul și român sunt eu
Și sub jugul barbar nu plec capul meu.“

Preda Buzescu

De trei zile lupta n-a mai încetat
Și tătarul pare c-a înaintat.
Dar Buzescu Preda vede cu durere
Floarea României ce pe vale pierde.
Trece înainte pe un cal în joc
Ce varsă din ochii-i flacăre de foc.
Strigă cu tărie cetelor zdrobite
Ce la glasul-i mândru se întorc uimite.
Iată că nepotul hanului tătar
Trece pe-un sălbatec, ager armăsar.
Unde se arată pe întinsa vale
Prin oștirea noastră își deschide cale.
Iar Buzescu Preda cum îl întâlnește,
Îi ieși-nainte și-astfel îi vorbi:
„Dacă nu ți-e frică și-ai credință-n tine,
O, tătare! vino să te bați cu mine!“
Ei descălecară atunci amândoi
Și se iau la luptă ca doi juni eroi.
Ochii tuturoră cată cu mirare
La Buzescu Preda și tătarul mare.
Ei se bat la raza stelei cei de foc,
Flăcările-i albe pe-a lor zale joc.

Vântul răcorește fruntea lor udată
Și mânia dulce sufletul le-mbată.
Ei se bat în spade spadele se frâng;
Și se iau la brațe se smucesc, se strâng.
Când tătarul scoate o secure mică
Si lovind pe Preda, pavăza îi strică.
Dar el cu măciuca astfel îl lovi
Incât deodată câzu și muri.
Iar după aceasta, oastea românească
Pleacă și învinge horda tătărăscă.

Muma lui Ștefan cel Mare

I

Pe o stâncă neagră, într-un vechi castel,
 Unde cură-n poale un râu mititel,
 Plânge și suspină tânăra domniță,
 Dulce și suavă ca o garofiță;
 Căci în bătălie soțul ei dorit
 A plecat cu oastea și n-a mai venit.
 Ochii săi albaștri ard în lacrimile
 Cum lucesc în rouă două viorele;
 Buclele-i de aur cad pe albu-i sân,
 Rozele și crinii pe față-i se-ngân.
 Însă doamna soacră lângă ea veghează
 Și cu dulci cuvinte o îmbărbătează.

II

Un orologiu sună noaptea jumătate.
 În castel în poartă oare cine bate?
 „Eu sunt, bună maică, fiul tău dorit;
 Eu, și de la oaste mă întorc rănit.
 Soarta noastră fuse crudă astă dată:
 Mica mea oștire fuge sfărămată.
 Dar deschideți poarta...
 Turcii mă-nconjur...
 Vântul suflă rece...

Rănile mă dor!“

Tânăra domniță la fereastră sare.

„Ce faci tu, copilă?“ zice doamna mare.

Apoi ea la poartă atunci a ieșit

Și-n tăcerea nopții astfel i-a vorbit:

„Ce spui, tu, străine? Ștefan e departe;

Brațul său prin taberi mii de morți împarte.

Eu sunt a sa mumă; el e fiul meu;

De ești tu acela, nu-ți sunt mumă eu!

Însă dacă cerul, vrând să-ngreueze

Anii vieții mele și să mă-ntristeze,

Nobilul tău suflet astfel l-a schimbat;

Dacă tu ești Ștefan cu adevărat,

Apoi tu aice fără biruință

Nu poți ca să intri cu a mea voință.

Du-te la oștire! Pentru țara mori!

Și-ți va fi mormântul coronat cu flori!“

III

Ștefan se întoarce și din cornu-i sună;

Oastea lui zdrobită de prin văi adună.

Lupta iar începe...

Dușmanii zdrobiți

Cad ca niște spice, de securi loviți.

Fata de la Cozia

Trâmbița răsună sus pe coasta verde;
 Armia lui Tepeș printre brazii se pierde.
 „Iată! strig vitejii, mândrul căpitan
 Ce-a ucis cu mâna-i pașa musulman!“
 Domnul îl sărută și cu bucurie:
 „Spune-mi, vrei tu aur, ranguri sau soție?
 Dacă vrei avere, da-ți-voi cât vei vrea;
 Dacă vrei soție, da-ți-voi fata mea!“
 „Doamne! nu voi aur, nici onori deșarte:
 N-am venit în lupte să-mi trag așa parte;
 Plângerile țării brațul mi-a-narmat;
 Pentru-a ei scăpare astăzi m-am luptat.
 Iar de este vorba să-mi dai soțioară,
 Află că eu însumi sunt o fetișoară!“
 La aceste vorbe junele frumos
 Coiful își aruncă, păru-i cade-undos.
 Toată adunarea vede cu răpire
 O fetiță dulce ca o fericire.
 Domnul se răpește de mândrețea ei.
 „Care din boierii-mi vrei bărbat să iei?“
 „Doamne, zise fata, vrei să fiu soție
 Unui din ostașii care-mi place mie?

Toți sunt bravi la luptă, nu ma îndoiesc;

Însă pe-al meu mire voi să îl iubesc.“

Domnul fiu s-aruncă l-ale ei picioare

Și cu o vorbire dulce rugătoare:

„Fii a mea domniță și îți jur pe cer

Pentru tine-n lume să trăiesc, să pier!“

La aceste vorbe tânăra fecioară

Rumenind la față ca o rozișoară:

„Dacă vei iubirea-mi să o dobândești,

Pentru țară, doamne, să mori, să trăiești!“

Un ostaș român închis peste Dunăre

Porumbiță întristată!
Eu ca tine sunt străin,
Și-ntr-o țară depărtată
Tu cânti tristă, eu suspin!
Însă tu ai aripioare,
Poți te-ntoarce când vei vrea;
Iar eu plâng în închisoare
După dulcea țara mea!
Tu ai poate-o sorioară
Ce te cheamă ne-ncetat;
Iar eu am o drăgușoară
Ce în lacrimi am lăsat.
Însă tu ai aripioare,
Poți te-ntoarce când vei vrea,
Iar eu gem în închisoare
După mândrulița mea!
Zboară, pasăre curată!
Și te-ntoarnă-n țara ta:
Iar eu, floare aruncată
Pe alt țărâm, mă voi usca!

Mircea la bătaie

Armia maghiară țara a-nvelit;
Soarele văzând-o, a îngălbenit.
Dar bătrânul Mircea nu se însăimântă:
Cu o mică ceată de voinici s-avântă.
Nu că el voiește țara a scăpa,
Ci va să-mplinească datoria sa.
Unde este timpul cel de bărbăție
Când murea românul pentr-o datorie!
Pe un cal ce mușcă spumă în zăbale,
Printre zi și noapte el își face cale.
„Frații mei! vorbește falnicul bătrân,
Dumnezeu voit-a ca să mor român.
Cel ce a sa viață țării sale-nchină
Piere ca lumina într-a sa lumină.
Ce e-n viața țării viața unui om?
Ce e-n primăvară floarea unui pom?
Ceea ce prin stele este-o stelioară
Și-n nemărginire un minut ce zboară.
Șoimul când se vede prins de vânători,
Spun că își sfărâmă cuib și pușori.
Astfel decât lanțul brațul să le-ncingă,
Ce-i român, ce-i nobil astăzi să se stingă.“

Unde este timpul cel de bărbăție

Când murea românul pentru o datorie?!

Mihai scăpând stindardul

Noaptea se întinde și din geana sa
Argintoase lacrimi peste flori vărsa.
Dar setos de lupte, în văi depărtate,
Un erou în noapte încă se mai bate.
Singur el se luptă în acele văi
Unde mâna morții a culcat pe-ai săi.
Dar sub mii de brațe trebuie să cază:
Trece printre unguri fără ca să-l vază;
Și stindardul țării el înfășurând
Către sân îl strânge înapoi cătând.
Și în umbra noapții armăsarul-i zboară
Ca o-nchipuire albă și ușoară.
Spre o apă lată calul s-a-ndreptat;
De maghiari războinici fuge-nconjurat.
Luna după dealuri mergând să se culce
Îi arată calea și-i surâde dulce.
Cei ce îl preurmă se opresc pe maluri:
Dar Mihai cu calul se aruncă-n valuri
Și de cea parte singur ajungând
El îmbrățișează calul-i spumegând.
Apoi scoate frâul încă alb de spume
Și îi zice: „Liber mergi de-acum în lume!“

Mircea cel Mare și solii

Într-o sală-ntinsă, printre căpitani,
Stă pe tronu-i Mircea încărcat de ani.
Astfel printre trestii tinere- nverzite
Un stejar întinde brațe veștejite.
Astfel după dealuri verzi și numai flori
Stă bătrânul munte albit de ninsori.
Curtea este plină, țara în mișcare;
Soli trimiși de Poartă vin la adunare.
Toți stau jos mic, mare, tânăr și bătrân...
Era nobil omul când era român.
Soli dau firmanul. Mircea îl citește,
Apoi, cu mărire, astfel le vorbește:
„Padișahul vostru, nu mă îndoiesc,
Va să facă țara un pământ turcesc.
Pacea ce-mi propune este o sclavie
Până ce românul să se bată știe!“
La aceste vorbe sala-a răsunat;
Dar un sol îndată vorba a luat.
„Tu, ce într-această nație creștină
Strălucești ca ziua într-a ta lumină,
Tu, o, doamne, cărui patru țari se-nchin.
Allah să te ție, dar ești un hain!“

În murmură surdă vorbele-i se-neacă.
Cavalerii trage spadele din teacă.
Mircea se-ndreptează iute către ei:
„Respectați solia, căpitanii mei!“
Apoi către solii Porții el vorbește:
„Voi, prin care șahul astăzi mă cinstește!
Mircea se închină de ani obosit;
Însă al său suflet nu e-mbătrânit:
Ochii săi sub gene albe și stufoase
Cu greu mai îndreaptă săgeți veninoase;
Dar cu toate astea fieru-i va lovi,
Ș-albele lui gene încă n-or clipi.
Cela ce se bate pentru a lui țară,
Sufletu-i e focul soarelui de vară.
Mergeți la sultanul care v-a trimis,
Ș-orice drum de pace, spuneți că e-nchis!“
Apoi către curte domnul se îndreaptă.
„Fericirea țării de la noi s-așteaptă.
De deșarte vise să nu ne-nșelăm:
Moarte și sclavie la străini aflăm.
Viitor de aur țara noastră are
Și prevăz prin secolii a ei înălțare.
Însă mai-nainte trebuie să știm
Pentru ea cu toții martiri să murim!

Căci fără aceasta lanțul ne va strânge
Și nu vom ști încă nici chiar a ne plânge!“
Căpitanul de vânători
Lăutarii cântă, hora se-nvârtește
Și un cal în spume d-odată s-oprește.
„Pace vouă, oaspeți cu genele albe,
Mume tinerele cu aure salbe!
Bună ziua, vouă, juni dănțuitori,
Vouă, copilițe, tineri criniori!
Oști nenumărate țara ne robește
Și pe unde trece câmpul înnegrește.
Soarele e galben, norii-l învelesc,
Râurile albe în sânge roșesc.
Cum sub o secure cade-o dumbrăvioară,
Floarea țării noastre sub fier se doboară.
Dacă e vreunul ce simte-ntre voi,
Vie a combate ș-a muri cu noi!“
Soarele în abur ca un foc roșește.
Lăutarii cântă, hora se-nvârtește:
„Peste zece sute căpitan sunt eu
Și ca zece sute bate pieptul meu.
Ceata mea-i frumoasă, ageră, ușoară
Și pe cai în spume ce ca vântul zboară.
Iar voinicii noștri se chem vânători,

Au lănci veninoase, iar la suflet flori.“
Lumea-l înconjoară, ziua se sfârșește.
Lăutarii cântă, hora se-nvârtește:
„Viața în sclavie este o povară,
Iarnă nesfârșită fără primăvară.
Însă țara noastră nu e scrisă-n cer
Printre cele slave ce prin veacuri pier.
Căci românul încă știe a se bate
Și urăște viața fără libertate.
Astfel o pădure când s-a veștejit,
Pasărea suspină, cheamă-al ei sfârșit.“
Nu știu căpitanul dacă-a așteptat,
Dar cu doua sute voinici a plecat.

Mărioara

„Dragul dulce-al vieții mele
La oaste s-a dus,
Și de-atuncea soare, stele,
Toate au apus!
Mâna mea l-a lui plecare
Calu-i a-nfrânat.
Și-ntr-o dulce sărutare
Inima mi-a dat.“
Astfel cântă Mărioara

Dup-al ei iubit,
Și pe față-i lăcrimioara
Dulce a-nflorit.
Însă iată că sosește
Mândrul ei amor
Și în noaptea ce domnește
Spune al său dor.
„În câmpia sângeroasă
Frații mi-am lăsat
Și la tine-a mea frumoasă,
Iată c-am zburat.
Căci, vezi tu, o, dulce nume,
Înger ce iubesc!
Fără tine-n astă lume
Nu pot să trăiesc.“
„Ce zici tu, o, neferice,
Mândrul meu iubit!
Așadar eu nu-ți voi zice:
Bine ai venit!
Dar de nu poți fără mine
În lume-a trăi,
La bătaie eu cu tine,
Haide, voi veni!“
Amândoi pe cai s-aruncă

Și prin noapte zbor,
Și trecând prin verdea luncă
Cântă cu amor:
„Dacă nu poți fără mine
În lume-a trăi,
Pentru țară, eu cu tine
Dulce voi muri.“

Doamna lui Neagu

Neagoe cel Mare în al său palat
Ce domnește p-Argeș zice întristat:
„Monastirea noastră nu e săvârșită
Și a mea avere este isprăvită!
Dragi ostași, ce ziceți, nu ar fi păcat
Ca să înceteze lucrul minunat?“
„Biruri noi pe țară pot ca să se puie!“
Au răspuns ostașii ca să îl mângâie.
Zic și ei decide biruri pe români
De la cei mai tineri pân' la cei bătrâni.
Doamna intră-n sală.
Grațiile sclave
Împletesc cu roze zilele-i suave.
Ochii uzi de rouă spre pământ se-nclin;
Rumenind la față ea vorbește lin:
„Voi vreți biruri nouă!
Neagoe, te teme!
Mâine toată țara o să te blesteme.
Astă monastire ce atât iubești,
Printre fum de lacrimi poate s-o privești!
Iată diamanturi!
Vinde-le și-urmează

Nobila lucrare ce te inimează.
Căci aceste scule nu le pot purta
Când femeii pe față lacrimi vor păstra.“
Zice și arată un paner de aur
Unde închisese gingașul tezaur.
Ea îl dă. Și fața ca un frag cocând,
Rumenă surâde, dragălaș și blând.
Un bătrân se scoală și- astfel le vorbește: „
Inima străbună încă viețuiește.
Tara care naște astfel de femei,
Merită și viața și mărirea ei.
Căci să știți cu toții că un neam se face
Mare sau se pierde cum femeii place.
Și acum voi zice:
Doamne! pot să mor,
Căci văzură ochii-mi mântuirea lor!“

Cupa lui Ștefan

Într-o monastire din trecut rămasă,
În domneasca sală se întinde masă.
Misail prezidă ast banchet voios
Și în timpul mesei zice dureros:
„Ștefan după moarte lăasă moștenire
Arcul său și cupa l-astă monastire.
Cu Cantemireștii leșii au venit
Și prădând locașul, arcul au răpit;
Însă nu răpiră cupa minunată!
Ea trăiește încă, de mirare!... Iată!“
El arată cupa... Toți s-au minunat.
Ea era săpată dintr-un matostat.
Servii varsă-ntr-înșa dulce tămâioasă.
Fiecine-nchină pentru o frumoasă.
Când la cel din urmă rândul a venit,
Misail ia cupa și-astfel a vorbit:
„Unde este timpul cel de vitejie?
Timpul de mari fapte?... Vai! n-o să mai vie?
A căzut Moldova, căci orice români
Se roșesc la gândul a mai fi stăpâni.
Ei îmbracă manta de înțelepciune;
Dar ca să-și ascunză trista slăbiciune.

Dar înțelepciunea fără-a cuteza,
E ca cutezarea fără-a cugeta.
Când vedem sfioasă patria română,
Ne-aducem aminte vorba cea bătrână:
Cel ce e mai aproape de mormântul său
La ideea morții tremură mai rău!
Ștefan nu mai este... Însă o să vie
Alți Ștefani cu viață și cu bărbăție:
Dacă timpul d-astăzi ne apasă greu,
Viitorul este al lui Dumnezeu!
Însă pân' să vie lanțul să ne rupă,
Nu va mai bea nimeni din această cupă;
Când un suflet mare se va arăta,
Hârburile cupei le va aduna.“
Zice,-aruncă cupa și o sparge-n trei...
Nimeni n-a strâns încă hârburile ei.

Sora Ana

De când a ucis prin știre
P-acel bun Cantacuzin,
Doamna Ghica-n monastire
Se ascunde cu-al ei chin.
„Soră Ană, Anioară!
Să nu-ți vază fața ta!
Gelozia ei omoară
Tot ce-o poate supăra.
Chipul tău e rupt din soare;
Sânul tau din criniori,
Păru-ți din a serii boare;
Buzele-ți din foc de zori.
Ochii i-ai răpit din mare,
Sufletu-ți e smuls din vânt;
De la flori a ta suflare;
Gându-ți de la duhul sfânt!“
Sora nu dă ascultare
Vorbilor ce i s-a zis,
Înaintea doamnei pare
Ca un fraged, dulce vis.
„Spuneți, maici fermecătoare,
Fără frică de păcat,

Pruncul meu cu cosicioare,
Cine mi l-a deocheat?
Sora Ana cea plăvie?
Sora Ana negreșit!...
S-o zidească în chilie!...“
Și chilia s-a zidit.
Sora Ana, Anioară,
Asfel roagă pe zidari:
„Să-mi lăsați o ferestioară,
În ferestrele mai mari,
Ca să nu se veștejească
Fața mea ca-ntr-un mormânt;
Până să se dovedească
Că nevinovată sânt!
Eu sunt tânără, le spune,
Traiul mi-e atât de drag!
Loc puțin eu țiiu în lume,
Rău puțin eu pot să fac.“
„Nu se poate, copiliță!
Doamna astfel a voit.
Tacă-ți draga ta guriță!
N-ai nimic de dobândit!“
„Spuneți, dară, maicei mele
Că în lume nu mai sânt,

Ca să verse lacrimile
Să înece-acest pământ...”

Daniel sihastru

Sub o râpă stearpă, pe un râu în spume,
Unde un sihastru a fugit de lume,
Cu vărsarea serii un străin sosi.
„Ștefan al Moldovei vine a-ți vorbi!“
„Ștefan al Moldovei, Daniel îi spune,
Să aștepte-afară! Sunt în rugăciune.“
„Bunule părinte! Sunt rănit și-nvins;
Însăși a mea mumă astăzi m-a respins!
Viu sa-ți cer povața dacă nu-i mai bine
Turcilor Moldova d-astăzi să se-nchine?“
Daniel Sihastru domnului a zis:
„Ma înșeală-auzul ori eu am un vis?
Capul ce se pleacă paloșul nu-i taie,
Dar cu umilință lanțu-l încovoiaie!
Ce e oare traiul, dacă e robit?
Sărbătoare-n care nimeni n-a zâmbit?
Viața și robia nu pot sta-mpreună,
Nu e totd-odată pace și furtună.
Doamne! tu ai dreptul a schimba-n mormânturi
Pentru neatârnaire, oameni și pământuri;
Dar nu ai p-acela ca să-i umilești!
Poți ca să îi sfarâmi; dar nu să-i robești!

Dacă mâna-ți slabă sceptrul ți-o apasă,

Altuia mai harnic locul tău îl lasă!

Căci mai bine este supus lăudat,

Decât cu rușine domn și atârnat!“

După-aceste vorbe, Ștefan strânge-oștire

Și-nvingând păgânii nalță-o monastire.

Fiastrii

Sub Mihai Viteazul s-a făcut unire;
Dar fiastrii umblă pentru despărțire.
La Pătrașcu domnul, al lui Mihai fiu
Într-o zi s-arată și-ăst limbaj îi țiu:
„Nu mai vrem unire noi cu țara voastră;
Căci ea ne dărâmă neatârănarea noastră!“
Dar răspunde unul din cei cinci boieri
Ce Mihai numise mari consilieri:
„Turcii vă insuflă astă cugetare,
Căci unirea face neamul nostru tare;
Și ei vor să vază pe acest popor
Slab, ca să-l supuie lanțurilor lor.
Sfântă Românie! Oare nu suspini?
Carnea ta se vinde la barbari străini?
Sângele și viața-ți sunt puse-n vânzare,
Și tu, dragă țară, stai în nepăsare!
A slăbit poporul cel nebiruit?
Sângele lui tânăr oare-a putrezit?
Ca să vază astăzi, fără de simțire,
Pe cei răi ai țării dându-o pierire?
Și ce poate dânsul cât de tare-ar sta,
Când cei mari lucrează la robia sa?”

Când cârmaci molateci vasul duc spre stâncă,
Altui vas, tăria ce-i ajută încă?
Voi nu vreți unirea vechiului popor,
Căci stăpânii voștri încă nu o vor.
Dacă cu robia ce vă umilește
V-ați dedat, cât viața, fără ea lipsește;
Cereți neamul vostru a se despărți!...
Mergeți lipovenii a vă stăpâni!...
Tările române ori vor fi unite,
Ori vor fi în parte la străini robite;
Dar vor fi unite de nu astăzi, mâine:
Căci tiranul trece... patria rămâne!“
„Piară toți fiastrii!“ oastea a strigat,
Tara și poporul încă-au repetat.
Dar fiastrii țării fără de rușine
Merg s-aducă-n țară oștile străine.

Întoarcerea lui Mihai

De la lungi războaie, Mihai cu mărire
Intră-n capitală cu a lui oștire.
El se urcă-n tronul-i mândru ocolit.
Cei ce au puterea astfel i-au vorbit:
- „Doamne! Focul arde în această țară.
Încă ieri cu ură mulți se răsculară.
Dar răzvrătorii s-au întemnițat
Și prin zelul nostru țara a scăpat.“
- „Voi zdrobi răscoala ce țara uraște;
Dar voi sparge încă pricina ce-o naște:
Dacă astă țară umblă-a se scula,
Este semn că n-aveți simpatia sa.
Lui Rodolf voi scris-ați că e răzvrătire,
Că ai noștri cată cu a lui unire.
Dacă cel ce-o cere e răsculător,
Țara mea, eu însumi sunt răzvrător...
Am învins păgânii, i-am gonit afară;
Dar a lor sămânță o găsec în țară.
Ea-nconjoară tronul pentru a-l răci
De inima țării, apoi a-l lovi.
Neputând acuma tronul să lovească,
Ea îi urcă scara ca să îl mânjească.

Tronului nu-i pasă de loviri străine
Ca d-acea trădare ce s-ascunde-n sine.
Planta nu se teme de cei ce-o jignesc,
Ca de viermi ce-n sânu-i nasc ș-o veștejesc.
De aș ști că sceptrul se robește vouă
Și oricui să fie, eu l-aș rupe-n două!
Jugul celor barbari oare l-am spart eu,
Ca sub jugul vostru să-mi plec capul meu?
Prinșii fie liberi! Au cuvântu-mi dat.
Voi intrați în noaptea d-unde v-am luat!“

Miron Costin

„Mari dureri ai, sorioară.

De-mi rupi inima gemând?...“

„Mari dureri mă înconjoară!...“

Zice Mărioara blând.

Și al morții văl se-ntinse

Peste fața ei de crin.

Viața-i tânără se stinse

Într-un dureros suspin.

Miron plânge cu suspine

Și mai zice dureros:

„Cui mă lași aici pe mine,

Suflet dulce și frumos?“

Dar în sală se arată

De la curte un trimis,

Să ucigă astă dată

Cronicarul cel proscris.

Mărioara blândă moare,

Miron cade înjunghiat

Și în ziua viitoare

Două cruci s-au ridicat.

Dar pe groapa lor cea sfântă,

Cum dă vânt de primăveri,
Două păsărele cântă,
Cântă ale lor dureri.

Monastirea Putna

Sub un chip de înger, într-un vis ferice,

Domnului Vasile gândul rău îi zice:

„Monastirea Putna, ăst locaş plăcut,

S-a zidit pe aur de un domn avut.

Mergi şi o dărâamnă pâna-n temelie

Şi-ei găsi tu aur să faci alte-o mie“.

Iar Vasile-domnul d-aur pătimaş,

Pune să dărâme ăst frumos locaş.

Când ostaşii sapă până-n temelie,

Un bătrân călugăr zice cu mânie:

„Domnii mari nălţară sfinte monastiri

Să aminte ţării zile de măriri.

Tu le surpi, o, doamne! Tu nu le-nţelegi,

Căci tu nu ai fapte de urmaşi să legi.

Când un domn la aur inima-şi robeşte,

Tronul se degradă, ţara veştejeşte.

Însuşi ca magnetul tragi şi însuşeşti

Aurul oriunde poţi să îl găseşti.

Dar te teme, doamne, să nu tragi la tine

Cuiele de aur ce de tron-ţi ţine.“

Domnul nu ascultă în a lui orbie,

Sapele răstoarnă vechea temelie.

Domnul și boierii între ei se cert...
Însă ce găsiră? Un mormânt deșert.
Pe mormânt sunt scrise litere străbune.
Un tălmaci citește și la toți le spune:
„Din comori ce strângem pe acest pământ,
Iată ce-i al nostru: un tăcut mormânt!“
De atuncea domnul pierde-a lui domnie
Și curând în urmă moare-n sărăcie.

Năvala lui Tepeș

Noaptea-i furtunoasă, și superbul domn
În deșert mai cheamă fugătorul somn:
O gândire mare sufletu-i îmbată;
Printr-o faptă rară să triumfe cată.
Printre noapte, ploaie, tunete de foc,
Cu cinci mii de roșii el își face loc:
Cum furtuna cade p-ape dormitoare
Si d-odată-nalță valuri mugitoare,
În ordia turca roșii năvălesc...
Turcii se deșteaptă, strigă, s-amețesc.
Sunetele d-arme, strigăte turbate,
Printre vijelie zbor amestecate;
Caii calcă rânduri de fărămături;
Sângele ca ploaia cură din săcuri.
Mohamed sub cortu-i dulcea pace cată;
Vise grațioase sufletu-i îmbată.
Ușile, la cortu-i, iată, se smicesc
Și pe cal apare domnul românesc.
Mohamed p-o poartă repede dispăre...
Printre umbra deasă caută scăpare.
Când pe fruntea nopții ziorile se joc,
Domnul cu românii las al luptei loc;

Dar sultanul cearcă spăimă-atât de rară,
Cât, la miezul zilei, fuge spre hotară.

Apa Bârsei

Ca un fluviu d-aur, splendidă lumină,
Peste patru taberi, varsă luna plină.
Turcii și tătarii somnului se dau;
Ungurii, la mese, grijile-nșelau.
Astfel prin furtună, printre noți, pe mare
Lopătarii varsă tânăra cântare.
Dar Șerban nu doarme, căci dulcele somn
Rar răsfăță geana unui mare domn.
Grijile, în horă, turbure se duce
Încotro lumina mai splendidă luce.
Către astea, cântul păsării prin flori
Spune că se varsă fragedele zori.
Domnul către ceruri-nalță rugăciune,
Apoi dă semnalul, trompeta răsună.
Lupta se începe, cetele tătare
Pasă înainte, strigă cu turbare.
Turcii le sprijină; turcii și tătari
Se îndes, s-amestec... Sprinteni armăsari
Nechează, spumează... Armele răsună;
Tremură pământul... Muntele detună,
Soarele pălește... Apele roșesc...
Păsările-n aer zborul lor opresc.

Omul se îmbată d-omenescul sânge...
Muma către sânu-i copilașul strânge.
Ungurii rezistă furiei cei vii,
Dar cum în suflarea negrei vijelii
Arborii rezistă, câteva minute,
Apoi își sfărâmă crăcile bătute,
Astfel stau maghiarii cu-nfocatul dor,
Cu puterea dalbă sufletelor lor.
Dar-necați d-a noastră crâncenă putere,
Iată că se pleacă, bărbăția pierе.
Dar atunci începe cruda măcelare.
Furia scăpată, urlă cu turbare.
Caii calcă în sânge până la copiți,
Calcă și sfărâmă morții și răniți.
Strigăte, trufașe, celui ce învinge,
Se confund cu plânsul celui ce se stinge,
Astfel cum bacanta, l-al plăcerii loc,
Vine despletită și cu ochii-n foc,
Și cu voluptate, și nesăturată,
De plăceri sălbateci și de vin se-mbată.
Secheli s-abate. Zilele-i se curmă,
Patru mii de nobili în mormânt îl urmă.

Grozea Vornicul

Iar prin lungul apei, prin dumbrăvi, s-arată,
Pasă, pe tăcute, o măreață-armată:
Armia lui Rareș, domnul lăudat.
Luna p-a lor cale raze-a semănat.
Ungurii cu spaimă somnul dulce lasă
Și la datorie fiecare pasă...
La lumina stelei, cei armați s-opresc...
Din ambele taberi, bravii se privesc.
Lupta-ncepe crudă: buciumele sună,
Caii lor nechează, văile răsună.
Zorile se scaldă p-azurul ceresc,
Pe armele roșii de sânge-omenesc,
Dar lumina spune cetelor maghiare
Că numai prin fugă pot afla scăpare.
Zapoliu aude cu plăcere vie...
La moldavii noștri pasă-n bucurie.
Cheamă căpitanul care-a comandat;
Tinde mâna dreaptă și l-a sărutat.
Apoi dă lui arme rari și prețioase,
Aur îi oferă și săgeți frumoase.
Grozea, căpitanul, armele-a primit:
„Iau eu arcu-acela la luptași dorit,

Dar auru-ți, doamne, nu mi se cuvine.
 Domnul Petru Rareș m-a trimis pe mine
 Să sfărâm vrăjmașii într-acest rezel
 Numai pentru stima care-ți poarta el.“
 MIHAI REVENIND DE LA DUNĂRE
 Domnul României către țară vine
 Strălucit de-nvingeri de prin țări vecine.
 Lasă să purceadă corpu-i de soldați
 Și ramâne-n urmă cu șase bărbați.
 Dar le vine știre că-n dumbrava deasă
 Îl pândesc cinci sute turci, oștire-aleasă.
 Printre-a serii umbră cu-ai săi scutieri
 Domnu-atacă-ndată cinci sute-ieniceri.
 Turcii în bătaie strigă cu putere,
 Iar eroii noștri se lupta-n tăcere.
 O minune mare! Turcii sunt învinși!
 Numai domnul taie patrusprece inși!
 Apoi urmă calea-i. Iară luna plină
 Le așterne drumul cu flori de lumină.

Domnul Mavrogheni

Domnul Mavrogheni pleacă cu oștire
Și, chemând boierii, zice cu mărire:
„Astăzi este timpul să vă războiți
Și prin dalbe lupte să vă nemuriți.
Cela ce roșește a trăi-n robie,
Către-o mândra moarte să-mi urmeze mie!“
L-aste sfinte vorbe, vai! boierii-au răs!
Și cu ironie domnului au zis:
„Portul nu ne iartă, doamne, a ne bate!“
Nobilă mânie sufletu-i străbate,
Dar frângându-și dorul iară le-a vorbit:
„Ce? în țara unde viața a domnit
Astăzi nu mai este nici un suflet mare
Ce să bată încă de neatârnare,
Pe câmpia unde numărau pe flori
În trecut vitejii ageri luptători?
Nu mai e scăpare pentru ăst pământ!
Inimile voastre sunt un trist mormânt,
Unde nici o floare nu mai înflorește,
Unde nici o rază nu mai strălucește!
Să-mi aducă caii ăstor mari boieri,
Lor le dau eu ranguri pentru cavaleri!

Ei merg la bătaie, fără-mpotrivire,
Numai lor se cade cinste și mărire.“
Astfel zice domnul trist și abătut.
Însă din mulțime iată au părut
Căpitani de frunte, plini de vitejie,
De amorul țării și mărinimie.
„În aceste locuri, deși suferim,
Însă pentru țară mergem să murim!“
Ei pleacă-ndată să se războiască;
La Tismana bate armia nemțească.

Bârlad

Turcii intră-n țară, trec, se grămădesc,
Alții totd-odată la hotar murgesc.
Dar Ștefan cel Mare cu oștile sale
Spre Bârlad se duce și-i așteaptă-n cale.
Un boier îi zice: „Doamne! Mulți mai sânt,
Mulți se varsă turcii pe acest pământ!“
Ștefan îi răspunde: „Și mai bine-mi pare.
Nu vom sta noi nimeni fără de lucrare.
“ Zice. Late valuri cetele-i pornesc.
Pulberea se-nalță, armele lucesc.
Domnul pune oastea sub trei capi de țară.
Avangarda pleacă... Lupta-ncepe-amară.
Numărul lor mare pe moldavi îi strânge.
Soarele s-ascunde sub un nor de sânge,
Noaptea împrumută zilei val de dor,
Negură și pâclă pe pământ cobor.
Cum din munți coboară două rezezi unde,
Se-ntâlnesc pe cale, scot mugiri profunde,
Apoi preunate, pe un singur pat,
Spumegă și-aleargă, și-alergând se bat.
Astfel se-ntâlniră ambele armate
Și d-a lor lovire par împovărate.

Oameni puși să sune, prin adânci păduri,
Sună din cimpoaie, buciume, tamburi.
Turcii stau și-ascultă larma depărtată!
Cu trei alte armii cred că-au să combată.
Râul îi constrânge. Umbra ce s-a-ntins
Îndoiește spaima. Focul lor s-a stins.
Cei mai mari s-adună... Ce vor face oare?
Buciumele sună, răspândesc teroare.
Unul ia d-a fuga... Toți îl urmăresc,
Ca pulberea în vânturi toți se risipesc.
Ștefan îi preurmă, fuga lor nu-i scapă.
Mulți, cuprinși de spaimă, sar și pier în apă.
Alții, între dâșii singuri se ucig,
Alții-n spada noastră, năvălind, să-nfig.
Astfel multe paseri, prin furtuni turbate,
Zboară risipite, par înspăimântate!
Unele s-aruncă peste râpi și mor,
Altele pe sânul celor ce le-omor.
Râul spumă sânge. Turburile-i valuri,
Strânse de cadaveri, se revars pe maluri.
Ștefan pretutindeni îi doboară-amar,
Dându-le gonire până la hotar,
Cum pe calea coasei, pe întinse crânguri,
Maldărul cel verde zace rânduri, rânduri!

Astfel pretutindeni zac și morții lor.
Corbii, cete late, peste dâșii zbor.
Dar Ștefan cel Măre capii oștii-unește
La voioase mese și-astfel le vorbește:
„Raz-acestei lupte petrecută-n nori
Luce ca lumina soarelui la zori,
Dar a sa lumină foarte lucitoare,
Să nu ne răpească prin a sa vulvoare.
Fala e un soare mândru, strălucit,
Ce orbește ochiul care l-a privit.“
Astfel zice domnul. Cupele-aurite
Cheamă, prin toaste, zile strălucite.
Tinere fecioare cununau cu flori,
Cu-a lor dulce mână, bravii vingători.
Altele, pe harpe, cântă dulce, lin,
Gloria română și-al Moldovei chin.
Iar Ștefan ascunde fața-i strălucită
În regala-i mantă cu aur mândrită.

Baia

I

Trage-ți încă-o dată spada fulgeroasă,
 Tară de mari fapte, țara mea frumoasă.
 Un minut în viață tu te-ai odihnit
 Și pe păru-ți mândru florile-au pălit!
 Dulcile surâderi pe buze fecioare
 Stinsu-s-au la umbra grijii gânditoare.
 Peste tot răsună cântece de dor
 Cu suspine triste îngânate-ușor!

II

Cetele maghiare pe câmpii s-adun,
 La cetatea Baia tabăra lor pun,
 Mateiaș solește marelui Ștefan
 Ca să-l recunoască drept un suzeran.
 Dar eroul nostru încă-i dă de știre:
 „Până ce românii, mândri de mărire,
 Pentru țară moartea vor disprețui,
 Mâinile de lanțuri nu-și vor umili!“

III

În cetatea veche ungurii-au rămas
 Și-n plăceri molateci inimile las.
 Într-o noapte tristă, într-o sărbătoare,

Ei înșeală dulce grija gânditoare.

Viața, dezbrăcată d-ale ei dureri,

Cură pentru dânșii plină de plăceri.

Dar p-atunci românii cu cel călcător

Nu beau dintr-o cupă viața țării lor.

P-a fecioarei frunte, aste sărbători

Nu puneau plăpânde și suave flori.

IV

Noaptea toate seamăn mai spăimântătoare,

Moartea le-mprumută vâlul de teroare.

Conjurați d-odată, în orgia lor,

Ei se dau ca mieii la cei ce-i omor.

Ștefan pune focul. Flacăra s-unește

Cu teroarea morții și pe toți uimește.

Zorile se varsă. Pe cetatea lată

Către cer se-nalță flacăra turbată.

Junele bacante, bete, despletite,

Mai cătând cu gura sărutări dorite,

Cu amanții tineri, spectacol amar!

Într-un râu de flăcări, repede dispar.

Iar Corvin cel mare, revărsând suspine,

Cu trei răni și singur fuge cu rușine.

Codrul Cosminului

I

Vânturile negre, într-a lor turbare,
Nu bat fața mării fără încetare;
Iar tu, dragă țară, pace nu mai ai!
Nu se șterse bine sângele pe plai
Și alt râu de sânge mâine o să-l ude!
Mâine, alte lupte! Alte doruri crude!
Fiii tăi trec viața sub armele lor;
Pruncii lor îi uită, părăsiți în dor!
Iată, vântul luptei geme cu turbare!
Un minut, o, țară, câtă dezmiardare!
Crude au sa fie luptele ce vin!
Dar nepieritoare fi-vor cel puțin;
Ale tale lupte, splendide, sublime,
Te-or scăpa de moarte pe viitorime!

II

„Nu a geme numai și-a vărsa suspine
E lăsat la inimi nobile, sublime!
Plângerea purcede din suflet robit
Unei vieți trândave ce l-a umilit!
Cel brav nu s-abate când cel rău îl frânge,
Ci cu arma-n mână se îmbată-n sânge.“

Astfel strigă Ștefan și cu bravii săi
Pleacă cu urgie la Cosmin în văi.
Au intrat polonii pe văi la Cosmin;
Între două măguri ei coboară lin.
Soarele răsare; focul splendid luce,
P-amele lor mândre cade și străluce.
Liberă de grijă, moarte sau robie,
Inima lor zboară către bucurie.
Gândul lor întrece pasurile lor,
Către dulcea țară alergând cu dor.
Dar mai sus de măguri cei din țară vin,
Herăstrez stejarii câți pe râpi se-nclin;
P-ale lor tulpine aninați îi lasă;
Iar mai jos de dânșii armiiile pasă.
Un semnal, și-aceste cete vor pieri.
Soarele dispare... Ceru-ngălbeni! ...
Munții-nalți, vechi, scutur coama lor virgină,
Arborii se mișcă, se-nvârtesc, se-nclină.
Umbra se mărește... Aerul tăiat,
Strâns, s-aruncă-n valuri, vâjâie turbat.
Muntele tresare! Trăsnete, mugiri,
Șuierări bizare, vaiete, răcniri
Să ridic în aer, cresc, se variază,
Și, din munte-n munte, trec, se repetează,

Brazii vechi ca lumea peste tot s-abat,
Cad din râpă-n râpă; orișunde bat,
Stâncile, pe cale, gem, trăsnesc și saltă,
Se sfărâmă, pleacă, bubuiesc, tresaltă...
Cerul și pământul parcă se lovesc,
Parcă se confundă și se nimicesc.
Și-unde se revarsă pe văile-adânci,
Alți munți se formează din copaci și stânci.
Muntele rămâne negru dezvelit;
Râul schimbă cursu-i, geme năbușit;
Caii, cavalerii, cetele făloase,
Armele iau forme crude și hidoase,
Râuri largi de sânge din pământ țâșnesc,
Codri-n fum și-n umbră saltă, clocotesc!...
Ștefan însă vine cu a lui armie.
Ce mai e cu viață, sfărâmă c-urgie.

Ștefan la moarte

Ștefan, domnul țării, pe cei mai mari unește
La Suceava veche și-astfel le vorbește:
„Fiul meu cel june! Voi, români doriți!
Moartea mă culege dintr-ai mei iubiți.
Dorul pentru viață nu mă-ntristă foarte;
Omul chiar când naște face-un pas spre moarte.
Viața-i ca fantasma cu chipul plăpând
Ce prin nopți s-arată și se stinge blând.
Omu-i ca un vierme ce-n țărână pare
Un minut vederii și, lucind, dispare.
Dar mă-ntristă foarte norul furtunos
Ce pe cerul țării trece neguros;
Soliman ce mâine poate se prepară
A lovi cu moarte draga noastră țară.
Ungurul cel falnic se supune lui.
În poloni credință nu mai poți să pui.
Un pilot cu minte prin furtuna tare
Nu desface toate pânzele ce are.
Astfel pân' ce fieru-i nou să-l încercăm,
Cu temeiuri bune țara să-nchinăm.
Iar de-ar vrea să surpe legi și dalbe date,
Să muriți cu toții pentru libertate!

Nimeni nu e în lume mai disprețuit
Ca cel rob ce poartă jugul mulțumit,
Nimic nu ne-nsuflă hulă ca poporul
Ce dorește viața cu robia, dorul!
E mai demn, mai nobil, oameni și pământ
Fața lor să-și schimbe sub un dalb mormânt,
Decât în robie neamul să trăiască
Și de-a lui rușine lumea să roșească!“

Dumbrava Roșie

I

Albert face știre lui Ștefan cel Mare:
„Să depui puterea și-armele barbare!“
Pentru-aceste zise, domnul îi scria
Aste vorbe dalbe: „Vino de le ia!“
Iar la-ai săi le zice: „În această lume
Cât cerescul soare va purta un nume,
Nimeni nu va spune, cât am viețuit,
Că a călcat străinul ăst pământ iubit
Și-a găsit în țară cugete-njosite,
Inimi degradate, brațe putrezite!
Nu cățați mulțimea celor ce sosesc
Și ascund în umbră soarele ceresc.
Inima la doruri e mai călduroasă,
Steaua-n noapte luce, e mai luminoasă!“
Zice; cere calu-i... Brava lui armie
Spre câmpia luptei pasă cu mândrie.

II

Ce-ai făcut vitejii plini de bărbăție,
O, trufașe rege! Ieri, tu, cu mândrie,
Le-mpărțeau al țării lăudat pământ,
Astăzi n-au nici locul unui strâmt mormânt.

Plângi, trufașe rege, căci a ta mândrie
A lovit cu moarte splendidă Lehie!

III

Mii de pluguri ară. La fiecă plug,
Zece câte zece robii leși se-njug.
Astfel ară câmpul; iar prin arături,
Tot cu dâșii Ștefan seamănă păduri.

IV

Doi trimiși de unguri la Ștefan sosesc.
„Doamne! Toți creștinii azi te fericesc.
Dar, ilustre Ștefan, toți se roagă ție,
Pentru robii voștri prinși în bătălie...”
Astfel zic trimișii. Dar Ștefan cel Mare
Iată cum răspunde plin de turburare:
„La vecinii noștri prăzi noi nu cătăm,
Însă când ne calcă, știm să ne-apărăm.
Nu-i în datul nostru cruda tiranie,
Dar un aspru-exemplu am voit să fie.
Din această faptă naște-vor dumbrave
Ce-ar vorbi prin veacuri d-armele moldave...
Noi scriem istoria nu pe cărți ce pier,
Ci pe frunți de popoli cu paloș de fier!”

Maria Putoianca

Maria cade roabă. E dusă la Divan.
Acolo se prezintă superbului sultan.
E jună și frumoasă sub ostășești veștminte!
Frumoasele-amazoane, ea mândru ne aminte.
E-naltă și subțire, ca bradul copilaș;
Pe albu-i sân, păr negru se varsă drăgălaș.
Cum plană întristarea pe cugete senine!
Iar gura-i e o roză cu sânge și cu vine.
„De ce-ai luat veștminte și arme de bărbăt
Ca să te lupți cu turcii? sultanul a-ntrebat.
Urmat-ai tu în luptă vreun ostaș ce-ți place?“
Și a Mariei față mai rumenă se face.
„Nu am urmat pe nimeni, și, dacă arme port,
Voi să-mi răzbun prin sânge părintele meu mort.“
„Mulți turci ucis-ai oare? Eu pot a-ți da iertare
De n-ai ucis nici unul!“ La astă întrebare,
Maria îi răspunde: Îți jur pe Dumnezeu,
Ucis-am numai nouă, și mult îmi pare rău!
Îmi trebuia o mie ca să răzbun un tată
A cărui scurtă viață fu de virtuți bogată.“
Sultanul cu mirare pe fată auzi:
„Fii liberă, trăiește! Ești demnă a trăi!“

Muma lui Mihai

Lânga Olt la monastire
Vine un ostaș din plai
Și întreabă cu grăbire:
„Unde-e muma lui Mihai?“
Teodora se închină;
Roagă pentru fiul său.
„-Maică schimnică, suspină,
Nu mai este fiul tău!
Ce nu au putut răpune
Patruzeci de lupte mari,
Au răpus, vai! îți voi spune,
Două săbii de tâlhari!“
„Sub a morții grea lovire,
El, căzând, s-a apărat?“
„Prins în lance, cu mărire,
Scump el viața lui a dat.“
„Adevăr tu spui... El este
Fiul meu cel prea iubit...
Dar poți tu a-mi face veste
Pe români de i-au unit?“
„N-a putut el să-i unească,
Singuri nefiind uniți.

Toți voiesc ca să domnească
Și-așteptând, toți sunt robiți!“
„Știrea ta e tristă foarte,
Nu că fiu-meu a murit,
Dar că chiar prin a lui moarte
Pe români n-au dezrobit.“
Astfel zice doamna mare
Și-n chilie s-a închis,
Până ce de întristare
Ochii-n lacrimi i s-a-nchis.